

የዕድገታችን መሠረት አሳታፊ የሆኑት ፖሊሲዎችና ስትራቴጂዎች ናቸው!

አባ መላኩ 02-28-17

ኢትዮጵያ ካለፉት 14 ዓመታት ጀምሮ ፈጣን፣ ተከታታይና ባለሁለት አኃዝ የኢኮኖሚ ዕድገት በማስመዘገብ ላይ ነች። ይህ የአገራችን ዕድገት መሠረት ያደረገው እንደሌሎች ታዳጊ አገራት በተፈጥሮ ሃብት ላይ ሳይሆን መንግሥት በቀረጸቸው ትክክለኛ ፖሊሲዎችና ስትራቴጂዎች ሣቢያ ነው።

የኢ.ፌ.ዴ.ሪ መንግሥት ፖሊሲዎችና ስትራቴጂዎች ሙሉ በሙሉ በሚባል መልኩ በጠንካራ የህዝብ ተሳትፎ የታጀቡ ናቸው። ለዚህ ደግሞ ዋናው ምክንያት መንግሥት ፖሊሲዎችን፣ ስትራቴጂዎችን፣ ፕሮግራሞችን፣ ዕቅዶችን ወዘተ... ከዕቅድ ጀምሮ እስከ ትግበራ ድረስ ኅብረተሰቡም ጭምር ተሳታፊ በመሆናቸው ነው።

ኢትዮጵያ ፈጣን ዕድገት ማስመዘገብ ከጀመረችበት ከ1995 ዓ. ም ወዲህ ዓለም በተለይ ምዕራቡ ዓለም በፋይናንስ ቀውስ ሲመታ በተፈጥሮ ሃብት በተለይ በነዳጅ ላይ የተመሠረተ ኢኮኖሚ ያላቸው በርካታ የአፍሪካ አገራት ማጣፊያው ሲያጥራቸው አገራችን ባለሁለት አኃዝ ዕድገት በማስመዘገብ ላይ ነበረች።

ይህ ተከታታይ የኢኮኖሚ ዕድገት አሳታፊ በሆኑ ፖሊሲዎችና ስትራቴጂዎች የመጣ በመሆኑ የዓለም ኢኮኖሚ ቀውስ የከፋ ጫና አላስከተለበትም። ይህ ማለት ግን ምንም ጫና የለም ማለት ግን አልነበረም። የነዳጅ ዋጋ እጅጉን ጨምሮ ነበር። አገራችን ውጤታማ የሆነችው መንግሥት ነባራዊ ሁኔታን ያገናዘበ ትክክለኛና አሳታፊ ፖሊሲዎችንና ስትራቴጂዎችን መንደፍ በመቻሉና በትግበራው ላይም ኅብረተሰቡን ማሳተፍ በመቻሉ ነው።

በመጀመሪያውን የዕድገትና ትራንስፎርሜሽን ዕቅድ አገራችን ዓለምን ያስደመመ ዕድገት ማስመዘገብ የቻለችበት ዕቅድ ነበር። በዚህ ዕቅድ ከተያዙ አንዳንዶቹን ፕሮጀክቶች ስንመለከታቸው በተቀመጠላቸው የጊዜ ገደብ አልተጠናቀቁም።

ይሁንና ዕቅዱ በአጠቃላይ ሲፈተሽ የታሰበውን ስኬት ማስመዝገብ ችሏል። ይህ ዕቅድ እጅግ የተለጠጠ ነበር፤ አብዛኛዎቹ ፕሮጀክቶች በቢሊዮን የሚቆጠር ዶላር ፋይናንስ የሚፈልጉ እንዲሁም የፕሮጀክት ማስተዳደር የካበተ ልምድን የሚጠይቁ ነበሩ። ለዕቅዶች ስኬት ትልቁ ነገር መንግሥት የሚሰራቸውን ማንኛውንም ነገሮች ዕቅድ ከማዘጋጀት ጀምሮ እስከ ትግበራ ከህዝብ ጋር በቅርበት በመመካከር ስለሚሰራ ነው።

እነዚህ ወገብ የሚያጎብጡ፣ በርካታ ገንዘብና ልምድ የሚጠይቁ ዕቅዶችን መተግበር የተቻለው መንግሥት ኅብረተሰቡን ማንቀሳቀስ በመቻሉ ብቻ ነው። የመጀመሪያው የዕድገትና ትራንስፎርሜሽን ዕቅድ ላይ የተቀመጡ እቅዶች እንኳን በታዳጊ አገር አቅም ይቅርና ባደጉት አገራትም ለመተግበር የሚከብዱ ነበሩ። ይሁንና መንግሥት እቅዶቹን ለማስፈጸም ባለው ቁርጠኛ የፖለቲካ አቋም እዚህ ግባ የሚባል የተፈጥሮ ሃብት በሌላት አገር ዓለምን ያስደመመ ዕድገት ማስመዝገብ ተችሏል።

የመጀመሪያው የዕድገትና ትራንስፎርሜሽን ዕቅድ ከዝግጅቱ ጀምሮ በተለያዩ መድረኮች የህዝብ ውይይት ተደርጎባቸው በቀጥታና በተወካዮቻቸው አማካይነት የፀደቁ ነበሩ። ኅብረተሰቡ የመንግሥት ፖሊሲዎች፣ ዕቅዶች፣ ስትራቴጂዎች፣ ፕሮግራሞች፣ ወዘተ... ላይ መክሮ የራሱ ካደረጋቸው፣ ትግበራ ላይ የሚገጥሙ ተግዳሮቶች ላይም የመፍትሄ አካል ይሆናል።

በመጀመሪያው የዕድገትና ትራንስፎርሜሽን ዕቅድ ትግበራ ወቅት ቁልፍ በሆኑ አገራዊ የልማት ጉዳዮች ዙሪያ ከጫፍ እስከ ጫፍ ከፍተኛ ህዝባዊ መነሳሳትና በጋራ የመልማት ፍላጎት የተፈጠረበት እንደነበር ታይቷል። ለዚህ ጥሩ አብነት የሚሆነው የታላቁ የኢትዮጵያ የህዳሴው ግድብ ፕሮጀክት ነው።

ይህ ፕሮጀክት ለህዝብ በህዝብ የሚሰራ ሲሉ በርካቶች ይጠሩታል። ከላይ ለመጥቀስ እንደተሞከረው በፈረንጆቹ 2007 እና 2008 የዓለም ኢኮኖሚ ከፍተኛ ውጣ ውረዶች በገጠሙት ወቅት እንኳን የአገራችን ኢኮኖሚ ስኬታማ ለመሆን የበቃው መንግሥት የወቅቱን ሁኔታ በደንብ በመተንተን ትክክለኛ ፖሊሲዎችንና ስትራቴጂዎችን መተግበር በመቻሉ ነው።

የኢትዮጵያን ህዳሴ ለማረጋገጥ ለሚደረገው ጉዞ አካል የሆነውና እየተተገበረ ያለው የሁለተኛው የዕድገትና ትራንስፎርሜሽን ዕቅድም እንደመጀመሪያው ሁሉ ከህዝቡ ጋር ሰፊ ምክክር ተደርጎበት የዳበረና መግባባት የተደረሰበት የኅብረተሰቡን ይሁንታ ያገኘ ነው። የሁለተኛው የዕድገትና ትራንስፎርሜሽን ዕቅድ ዋናው ማጠንጠኛ የግብርና ልማትን ማዘመን፣ የኢንዱስትሪያላዜሽን፣ ትራንስፎርሜሽንና የወጪ ንግድ ልማትን ማረጋገጥ ነው። ግብርናውን መሠረት ያደረገው እቅድ ውጤቱ በተጨማሪ ታይቷል።

በሁለተኛው የዕድገትና ትራንስፎርሜሽን ዕቅድ ልዩ የትኩረት መስክ ከሆኑት መካከል ግብርና ቀዳሚው ነው። በዚህ ዕቅድ ዘመን ግብርና ለዕድገታችን የማይተካ አስተዋፅኦ የሚያደርግ ሆኖ ይቀጥላል። ከዚህ አኳያ ለውጥ ማምጣት የጀመሩትን የስትራቴጂክ የምግብ ሰብሎች ምርታማነትና ጥራት የበለጠ ከማሳደግ በሻገር የላቀ ዋጋ የሚያወጡ የኢንዱስትሪ ግብዓቶችና የወጪ ንግድ ምርቶች ላይ የልማት ቀጠናን ማዕከል ያደረገ ርብርብ በማድረግ ልዩ ትኩረት ይሰጣል።

በዚህም መሠረት የመስኖ ግብርና፣ የአበባ፣ የአትክልትና ፍራፍሬ እንዲሁም የእንስሳትና ዓሣ ሀብት ልማት ሥራን በከፍተኛ ደረጃ ማስፋፋት ላይ ልዩ ትኩረት ይሰጣል። በምርት ሂደት ውስጥ ተዋናይ የሆኑ የአርሶ አደሩና የአርብቶ አደሩ የቤተሰብ ግብርና ተጠናክሮ የሚቀጥል ሆኖ ለአርሶ አደሩ የተማሩ ወጣቶችና የግል ባለሀብቱ ቅንጅት ልዩ ትኩረት ተሰጥቶ ይሰራል።

ይህንን ለማድረግም በግብርና ልማትና ግብይት ውስጥ ያሉ የሥርዓት ማነቆዎችን በአስተማማኝ ደረጃ መፍታት ልዩ ትኩረት የሚሰጠው ይሆናል። በ2008 - 2009 ዓ ም በመኸር በዋና ዋና ሰብሎች ብቻ ከ270 ሚሊዮን ኩንታል በላይ ማግኘት የተቻለው መንግሥት በተከተለው ትክክለኛ ፖሊሲ ሣቢያ ነው።

ይህ አንዱ የሁለተኛው የዕድገትና ትራንስፎርሜሽን ዕቅድ ስኬት ተደርጎ የሚወሰድ ነው። በአምስት ዓመቱ የእድገትና ትራንስፎርሜሽን እቅድ መሠረት የአገሪቱን ኤሌክትሪክ የማመንጨት አቅም እስከ 10 ሺህ ሜጋ ዋት ለማሳደግና ተደራሽነቱንም ወደ 75 በመቶ ለማድረስ ታቅዷል።